

КАКЪ НАМЪРИХЪ УЧИТЕЛЯ

(ИСТИНСКИ СЛУЧАИ)

Вѣренъ, истиненъ, чистъ
и благъ всѣкога бжди.

Учителя

Н. НЕДЪЛЧЕВА

КАКЪ НАМЪРИХЪ УЧИТЕЛЯ

(ИСТИНСКИ СЛУЧАИ)

Вѣренъ, истиненъ, чистъ
и благъ всѣкога бжди.

Учителя

Н. НЕДЪЛЧЕВА

СОФИЯ — 1938

WILSON & WILSON

WILSON & WILSON

WILSON & WILSON

WILSON & WILSON

WILSON & WILSON

ПРЕДГОВОРЪ

Тая книжка е написана не за тия, които сж намѣрили Учителя, а за тия, които се лутатъ и Го търсятъ.

Тя е написана не за знаещитѣ, радоснитѣ, щастливитѣ, тя е за тия, които въ страшната болка на страданията си питатъ: — Има ли Богъ? Има ли кой да ни покаже, какъ да го намѣримъ? — И отговорътъ е: —Има кой да ни посочи пжтя къмъ Него—*Учительтъ*.

Тя е написана, за да бжде като малка искрица свѣтлинка на тия, които никакъ нѣматъ и да имъ каже, че има Свѣтлина.

Случаитѣ, Какъ намѣрихъ Учителя, сж безброй, както е безбройно и числото на тия, които сж Го търсили и намирали, но тукъ се изнасятъ само три.

Н. Н.

КАКЪ НАМЪРИХЪ УЧИТЕЛЯ

(Случай съ сестра С. Ш.)

Мжжътъ ми бѣ чиновникъ по желѣзницитѣ. Заплатата твърде малка, за да поддържа семейството ни. И затова, азъ често бивахъ принудена, покрай домакинската работа, да вземамъ и шия чужди нѣща.

Една вѣчеръ, работейки, мислѣхъ и казвахъ на себе си: — ще шия до 12 часа и ще си легна. Чувствувамъ се уморена, необходимо ми е сънь, пѣкъ и утре пакъ трѣбва да се става рано заради децата.

Мжжътъ ми бѣ се завърналъ отъ работа много уморенъ и си легна да си почине, а азъ продължавахъ да шия. По едно време погледнахъ часовника, бѣше 12 безъ 15 и полека погледътъ ми се пренесе къмъ прозореца, отъ кждето забелязахъ да излиза нѣкакъвъ прозраченъ бѣлъ облакъ. Гледахъ и не можехъ да разбера, отъ кжде идваше този облакъ. Взрѣхъ се по добре и останахъ като вкаменена. Върѣдъ облака се очертаваше все по-ясно и по-ясно една фигура, отъ която не можехъ да снема погледъ, въпреки голѣмата ми уплаха. Най-после азъ ясно видѣхъ единъ старецъ, очертанъ до гърдитѣ, другото се губѣше въ облака. Облѣченъ бѣ въ бѣло. Коси до раменетѣ, сжщо бѣли, бѣла брада, а очитѣ бѣха озарени сякашъ отъ вътрешна свѣтлина.

Сковахъ се отъ ужасъ. Искахъ да извикамъ, но не можехъ. Въ сжщиятъ мигъ видѣхъ до себе си

една жена, която протегна ръка, сложи я на колънетѣ ми и каза тихо: — Не бой се!

Цѣла изтрѣпнала отъ страхъ, азъ я запитахъ.

— Но кой е тоя тамъ въ облака?

— Спасителтъ, а ти стани и се помоли, — ми каза тя.

Азъ колѣничихъ и почнахъ да се моля. После жената запѣ и ми каза да пѣя следъ нея. Тогава запѣхъ думи и мелодии, които никога не бѣхъ нито чувала, нито пѣкъ чела въ нѣкоя книга.

Жената продължаваше да стои до менъ, само че все съ закрито лице и азъ не можахъ да вида, каква е.

Когато престанохме да пѣемъ, азъ я запитахъ:

— А ти коя си?

— Света Петка, отвърна ми тя.

Азъ сѣщахъ, че става нѣщо съ мене, искахъ да извикамъ, да скоча, а сякашъ цѣла бѣхъ вцепенена и не можехъ да направя нищо.

Изведнажъ гласътъ на мъжа ми ме стресна и върна възможността да се движа и говоря. Огледахъ се. Въ стаята нѣмаше никой, освенъ мъжа ми, който бѣ скочилъ отъ леглото и ми викаше съвсемъ изплашенъ:

— Ти си полудѣла ма, ти си луда, какви пѣсни пѣешъ. Я се чуй? Ти си луда, ти си полудѣла . . . крѣскаше той.

— Чакай бе, викамъ му азъ. Стой, не съмъ луда. Слушай ще ти разкажа всичко. Но най-напредъ да отидемъ въ стаята при децата, че мене ме е страхъ тукъ.

Разказахъ му всичко и най после той с „успокои. На другия день отидохъ на църква и тръгнахъ отъ икона на икона да гледамъ да позная жената, която ми се яви вечерьта и стария бѣлобрадъ човѣкъ въ облака. Но въ образа на никоя икона не можахъ да ги позная.

Отъ тогава минаха 19 години. Мѣстима ни въ различни градове изъ провинцията. И презъ тѣзи години нито за мигъ не престанахъ да търся тѣзи, които ми се бѣха явили презъ нощта. Обикаляхъ черкви и манастири, но напраздно. Въ никоя отъ иконитѣ не можахъ да ги видя.

Следъ това, братъ ми отпътува за чужбина: Отначало се обаждаше често, после по-рѣдко и по-рѣдко и най-после съвсемъ престана. Ние не знаехме кжде е, живъ ли е и какъ да го потърсимъ. А менъ много ми бѣ мъчно за него — тѣй го обичахъ. И преди две години чухъ за бр. Л., че той може да ни каже, кжде е братъ ми. Отидохъ. Говорихъ съ него. После отидохъ къмъ салона, а отъ тамъ къмъ полянката, кждето се играятъ гимнастически упражнения. И можете си представи моето очудване, което достигна до обезумяване, когато видѣхъ всрѣдъ полянката, този, когото бѣхъ видѣла въ оная паметна нощъ, този, когото бѣхъ търсила цѣли 19 години. И ето, той стоеше заобиколенъ отъ група хора, които слушаха това, което Той говорѣше. Искахъ да се втурна и извикамъ съ всичкия си гласъ;

— Намѣрихъ те, намѣрихъ те най-после! Но нѣщо ме бѣ заковало за земята сякашъ. Азъ стояхъ и го гледахъ поразена, очудена, не вѣрваща на очитѣ си,

Нищо не можехъ да кажа. Само горещи сълзи обли-
ваха странитѣ ми.

Нѣщо се топѣше въ менѣ. Нѣкакавъ товаръ бав-
но се свличаше отъ градитѣ ми. Чудна тишина и миръ
изпълваше душата ми. Учителътъ продължаваше да
говори на заобиколилата го група хора. Азъ го гле-
дахъ — душата ми се радваше. . .

Отъ тогава почнахъ да посещавамъ беседитѣ и
слушамъ словото Му.

Искамъ да кажа и това, че преди страдахъ
много отъ подуване на ржцетѣ и краката, нѣщо, което
ужасно ме измжчваше и прѣчеше да върша работата
си. Но сега мога съ радостъ да кажа, че съмъ напълно
здрава — нито ржцетѣ, нито краката ми се подуватъ
и болятъ. Какъ се излѣкувахъ? — Слушайки и изпъл-
нявайки, колкото мога, това, което Учителътъ ни учи.

И каква изненада бѣ за менѣ, когато чухъ да се
пѣятъ въ салона сжщитѣ пѣсни, които азъ бѣхъ пѣла
въ оная нощъ.

И до днесъ, душата ми не престава да пѣе химни
и благодари на Бога за великата Му милость, че ми
отвори очитѣ да видя Свѣтлината, която е дошла въ
свѣта — да видя Учителя.

СЛУЧКИ СЪ СЕСТРА СОФИЯ ПОПОВА

Може би мнозина сж слушали за сестра Попова, но за насъ, по-младитѣ, е една истинска радостъ да прекараме единъ часъ край нея, запитвайки я за туй, което тежи всѣкиму на сърдцето. А тя всички може да утѣши, всички може да насърдчи, на всѣкиго да даде това, което му е най-необходимо въ момента. И не е за чудене, гдето човѣкъ съ дни после носи спомени въ сърдцето си за нея и да желае пакъ да я види, защото тя притежава това, което малцина го иматъ.

Една красива гледка е да се види сестра Попова заобиколена отъ млади момичета, които като млади птички чуруликать край нея, а тя самата по весела, по-млада, по-жизнена отъ всички тѣхъ. И кое я прави такава? Може би и тамъ е тайната на това привличане къмъ нея, което всѣки, който я е видѣлъ, изпитва къмъ нея. И когато нѣкои отъ младитѣ ѝ заговори за своята скръбъ, за своята болка, тя разгрѣща своя 84 годишенъ животъ и отъ тамъ винаги ще извади нѣкой примѣръ, нѣкои споменъ, който ще приведе умѣло и ще посочи, какъ да се излѣзе отъ това състояние.

А нейниятъ животъ е изпълненъ съ много и много страдания, много опитности, много случки, които тя съ охота ни разказва, за да ни покаже, колко нашитѣ болки сж малки и не струва човѣкъ да жали и тжгува за тѣхъ.

И неусѣтно за самитѣ насъ, сълзитѣ се замѣнятъ съ усмивка, въ гърдитѣ олеква — сякашъ нѣкоя невидима ржка е отнела товара, който ни е тегнѣлъ.

Но най-често ние обичаме, настѣдали около нея, да ни разказва, кога и какъ е видѣла за първи пѣть Учителя и какъ и кога е получила тоя даръ да има връзка съ невидимия свѣтъ, за да може да казва и предсказва това, което ние обикновено не можемъ.

И тогава тя започна, а ние слушаеме това, което ни говори:

— Чеда, чеда, обръща се тя често къмъ насъ, какво сте видѣли вие, азъ 34 години съмъ била болна отъ туморъ. Какви болки е било, какви страдания!

Като момиче бѣхъ весела, жизнерадостна — всички ме обичаха. Това бѣше още преди освобождението на България. Оженихъ се. И отъ тогава почнаха страданията ми едно следъ друго. Мжжътъ ми, Богъ свѣтлина да му дава, отначало учителъ, после сѣдия следователъ, бѣше сериозенъ и строгъ човѣкъ. Но азъ още следъ раждането на първото си дете заболѣхъ отъ туморъ въ корема. И какви болки е било, никому Господъ да не дава. Децата се раждаха едно следъ друго, а азъ все болна. Мжжътъ ме води при най-специалисти лѣкари тукъ и въ чужбина — никой не можеше да ми помогне безъ операция, а азъ за операция не се решавахъ. И тѣй и день и нощъ страдахъ. Извънъ вратата не можехъ да излѣза. Вѣтъръ да ме не лѣхне, дѣждъ да ме не навали. Все въ кѣщи. Едничката ми радостъ въ живота бѣха децата ми, които ме много обичаха, които ме обичатъ и до днесъ. Но докато ги изгледамъ, колко мжка е било. Дете да се окѣпе. пелени да се оператъ — следъ всѣка по-тежка работа лежахъ, превиваща се отъ болки съ дни.

Помня, бѣше ми се родило третото дете. Презъ нощъта, на третия день отъ раждането му, сънувахъ че дойде при леглото ми единъ старъ, бѣлобрадъ човѣкъ и седна до краката ми. Азъ не го познавахъ, но толкова мъжа бѣ се набрало въ душата ми, толкова страдания въ сърдцето ми, че почнахъ да плача, да му се оплаквамъ и нареждамъ всичко, както си бѣше. Той ме гледаше благо и ми казваше отъ време на време: „Всичко, всичко ще мине“. Азъ продължавахъ да му разказвамъ за тежката си болестъ, за голѣмитѣ си страдания, отъ които не виждахъ никакъвъ изходъ.

Той ме изслуша търпеливо, най-после стана, каза ми пакъ: „Всичко ще ти мине, не се бой“ и тръгна да си излиза. Тогава бѣха ме заболѣли и очитѣ и азъ почти нищо не виждахъ съ едното око. Скочихъ веднагъ отъ леглото и видѣхъ презъ прозореца стария човѣкъ да възвива край къщата. Тогава извикахъ и чукнахъ на прозореца: — Дѣдо бѣ, дѣдо?

— Какво има, обърна се той.

— Ами азъ най-главното не ти казахъ, очитѣ ме болятъ, ще ослепѣя. Какъ ще си гледамъ децата? Страхъ ме е да не ослепѣя — повтаряхъ му азъ — а децата, децата какъ ще си гледамъ.

— Нѣма нищо — кимна ми той съ глава — ще ти мине всичко — и той си тръгна нагоре по улицата.

Събудихъ се облекчена и успокоена, а възглавницата бѣ цѣла облѣна съ сълзи.

— Е, ами оздравѣха ли ти очитѣ, бърземе да попитаме ние, слушащитѣ я.

— Оздравѣха ми. Ето сега само когато чета, си служа съ очила. А тогава едва виждахъ. Но следъ

съня ми, очитѣ ми взеха лека полека да се оправятъ и оздравяватъ. Но иначе все си бѣхъ болна. Минаха се много години. Премѣстиха мѣжа ми въ София, тукъ. Мене все ми бѣше лошо, все не можехъ да ходя никжде, но затова пѣкъ въ кѣщи ми идваха много приятелки на гости.

Единъ день една отъ гостенкитѣ ми каза: „Како Софийке азъ да те заведа тебе, гдето ходя на едно мѣсто. Ти си тѣкмо за тамъ.“

Азъ се съгласихъ и единъ день тя ме заведе у една сестра, кждето се събираха за молитва, а следъ некое време ми предложи да ме заведе и при Учителя.

И какво да ви кажа, чеда, като влѣзохъ въ стаята, и тѣй, останахъ като гръмната. Предъ менъ стоеше сжщия старецъ, когото азъ видѣхъ въ съня си преди толкова години. Той ме погледна и се усмихна, а азъ въ сжщия мигъ почувствувахъ една голѣма сила, която ми взе ржката и почна да пише въ въздуха, кой е този, когото виждамъ предъ себе си. Засрамихъ се съвсемъ. Хванахъ си ржката и я стиснахъ, но тя пакъ съ голѣма сила се изтегляше и почваше да пише, кой е този, при когото ме бѣха завели. И азъ вече знаехъ кой е Той, безъ да ми казва нѣкой отвѣнъ.

Отъ тогава почнахъ да ходя на беседи и тая сила, която азъ много ясно усѣщахъ, почна да ме лѣкува, за чудо, и за самата менъ. Коремътъ ми, който отъ тумора бѣ страшно голѣмъ, бавно и незабелязано се смаляваше и болкитѣ почнаха да преставатъ, до като се изгубиха съвсемъ. Имахъ синъ лѣкаръ, той гледаше и не можеше да повѣрва странното ми излѣкуване. Констатираше подобрието и виждаше, че постепенно се излѣкувахъ, но неговиятъ умъ не можеше

да се помири съ мисълта, че това е станало безъ нищо външно, безъ лѣкарства и операция а само отъ една вътрешна голѣма сила, която ме ржководѣше, кжде и какъ да се разтривамъ и лѣкувамъ.

Отъ първия моментъ, когато видѣхъ Учителя, ми заговори единъ вътрешенъ гласъ, който оттогава винаги ме ржководѣше и ржководи и днесъ за всичко въ живота. И азъ никога не съмъ се съмнявала, че това е гласътъ на Учителя, който говори на менъ, както и на другитѣ, по другъ единъ начинъ — вътрешенъ, и че благодарение може би на голѣмитѣ страдания и милостта Божия, азъ мога ясно да го чувамъ. И азъ день и нощъ се моля на Бога, никога да не ме остава и виниги да ми говори и казва какъ трѣбва да живѣя. А той, този вътрешенъ гласъ ми казва къмъ всички да съмъ внимателна, за никого лошо нито да помясля, нито да кажа. Да помагамъ на всички, никого да не връщамъ, защото Той ги изпраща при менъ. Къмъ васъ, моитѣ момичета, Той ми казва винаги да съмъ ви като мойка и да ви помагамъ и опжтвамъ, защото сте негови чада.

А това, което Той ми е говорилъ и говори денемъ и нощемъ е много. Имамъ изписани цѣли тетрадки.

Този гласъ ме кара, всичко сама да си върша, да държа голѣма чистота въ кжщи и да не ми слугуваникой, а сама да си услужвамъ въ всичко. Но азъ съмъ готова всичко да направя, каквото ми каже, защото нѣма по-голѣма радостъ въ живота ми отъ това, да чувамъ постоянно да ме съветва и ржководи въ всичко.

Мнозина отъ младитѣ братя се смущаваха отъ моитѣ движения съ ржцетѣ и искаха да ме спратъ

да ги правя, защото считаха, че компрометирамъ братството (събранията) съ тѣхъ — но тѣ не знаеха, че именно тая голѣма сила ми движи ржцетѣ въ хармонични и плавни движения — нѣкои, отъ които после Учителътъ даде общо на всички. И Този Гласъ ми казва, никому да се не сърдя и да се не оскърбявамъ, защото всѣки проявява това, което е — това, което има въ себе си и следователно, не можешъ да му се сърдишъ, че е по-малкъ отколкото трѣбва, както не може човѣкъ да се сърди и на децата, че сж деца. Но ще се мине време, ще дойде день, когато ще порастнатъ и ще мислятъ и действуватъ като голѣми хора. Така е и съ хората, днесъ сж едни, но утре ще се научатъ да разбиратъ нѣщата по-добре и дѣлата имъ ще се мѣнятъ. Затова никого не трѣбва да сждимъ и обвиняваме.

Сестра Попова замлѣква, но ние искаме още да ни разказва. Да ни разправи случки, които може би вече ни е разказвала, но тѣ сж толкова хубави, тя тѣй добре умѣе да разправя, че ние никога не се насищаме да я слушаме.

Нейниятъ дълъгъ животъ е препълненъ съ интересни случки и всѣка една отъ тѣхъ би била отдѣленъ разказъ, ако се опише — и той наистина би билъ полезенъ на тия, които го четатъ, защото въ него ще се разправя за нѣкое надживѣно страдание, проява на необикновено търпение и смирение, или пъкъ проявата на Божественото въ живота ѝ. Понѣкога тя ни разказва за живота си до срещата ѝ съ Учителя — той е изпълненъ съ страдания и горчивини, които тя търпеливо е понасяла, безъ да има, съ кого да ги сподѣли. А най-често ни разказва за живота си

следъ срещата и съ Учителя, който е изпълненъ съ свѣтлина, вътрешна радостъ и хармония. Не че тогава страданията не сж прескачали прага ѝ, но тя има вече свѣтлина и разбира, защо ставатъ нѣщата и вижда навсѣкжде Божието присѣствие и милосърдие.

Обикновенно въ Недѣля следъ обѣдъ тя идва при насъ, когато не я задържътъ нѣкои гости и сѣда на малкото столче. Тогава ние всички съ свѣтнали отъ нетърпение очи я молимъ да ни каже нѣщо отъ небето на всѣка една. И каква радостъ е да ти кажатъ: „Тжгата ти е напразно“, „Всичко ще се нареди, само търпение“. „Богъ бди надъ тебе и те пази“. — И още много други думи, които всѣки единъ поглѣща, както изсѣхналитѣ устица на повѣхналъ цвѣтецъ отъ жажда, поглѣща капкитѣ вода. И всички сме доволни и радостни. Този, който ѝ говори и ржководи, вижда нашитѣ души, вижда нашитѣ сърдца и вътре въ тѣхъ нашитѣ малки страдания, които ни се виждатъ необикновенно голѣми и ни казва на всички необходимото.

И следъ това ще почне да ни разказва за чуднитѣ си ескурзии, които тя е правила до Мусалла, Белъ Мекенъ, Карлъка, Езерата и още кжде ли не. На Черни връхъ е ходила много пжти. И не е ли странно, на нейнитѣ години женитѣ се считатъ баби и не мърдатъ никжде и все край огнището седятъ на топло? А тя сякашъ понѣкога е по-млада отъ насъ младатѣ съ своята вѣра въ живота, съ своята непоколебима нагажда въ Доброто и Божественото. Въ нея нѣма нито разочарование, нито отчаяние. Тя знае, че всичко, което Богъ ни изпраща е за добро, безразлично дали то ни причинява радости или скърби.

Веднажъ тя ни разказа, какъ най-напредъ отишла на Витоша, следъ като срещнала Учителя. „Казва ми се“, започна тя, „да отида на Витоша. А азъ бѣхъ пакъ болна нѣщо. Какъ ще отида, когато никакъ не можехъ да вървя. Отвжтре пакъ ми казва: „Софийо, ще се приготвишъ да отидешъ на Витоша.“ Станахъ и взехъ да си приготвямъ нѣщата. И то да знаете, казва ми така: „Ще си вземешъ канче, захаръ“ — и всичко едно, по едно ми ги нарежда. Сутринта въ тъмно станахъ. Дойде да ме повика една сестра, която знаеше пжтя. Децата ме питатъ: „Кжде мамо?“ Не искахъ да имъ кажа, но най-после имъ казахъ. — „Не може“, казватъ ми тѣ, „кжде ще ходишъ, отъ вратата навънъ не си излизала, на Витоша ще ходишъ. Стой, ще се разболѣешъ“ — Но отъ вжтре ми казва да тръгвамъ. И тръгнахъ. И азъ до день днешенъ се чудя, какъ вървѣхъ. Отъ где вземахъ сила да върва. А то потъ, потъ, цѣла виръ вода станахъ. Като рѣка течеше отъ менъ. Учителтъ вървѣше напредъ съ една група, а ние съ сестрата отподире. Тѣ сѣдаха да почиватъ и ние тѣкмо да ги стигнемъ, тѣ пакъ ставаха и ние едва запрѣли, тръгнахме отново. Тогава казахъ на Учителя мисленно: защо не почакашъ малко и ние да си починемъ?

— Не може, казва ми пакъ вжтрешенъ гласъ, не бива да се застоявашъ, ще ти застине кръвта и нѣма да ти е добре . . .

Най-после стигнахме. Братята запалиха огънь, сестритѣ сложиха чайницитѣ. Азъ си сложихъ сухи дрехи и ми дадоха да изпия нѣколко чаши гореща вода, които ми се видѣха като балсамъ на измореното ми тѣло.

Ката си отпочинахъ, изкачихъ се по-нагоре и напълнихъ една чаша съ снѣгъ, имаше снѣгъ тогава, и я завихъ добре. И когато после се завърнахъ живо и здраво въ къщи, децата не искаха да ми повѣрватъ, че съмъ се изкачила чакъ до горе. Тогава имъ показахъ канчето съ останалия въ него снѣгъ. Гледаха и пакъ не можеха да повѣрватъ, толкова чудно имъ се виждаше. Но отъ после, когато почнахъ да ходя често, рзбраха, че наистина съмъ ходила и тогава. И тъй лека полека болестъта си отиде незабелязано, че дойде день днешенъ и други болни хора да лѣкувамъ. Всичко е отъ Бога, чеда.

— Ами разкажи ни за мечката, гдето те плашилъ, молимъ я ние. Тя се засмива отъ сърдце и почва.

— Пъкъ то бѣше, когато ходихъ на Мусала. Тогава ми казува отъ вжтре: „Софийо, ще отидешъ на Мусала“. И ми казува, какво и какво да си вземе. Приготвихъ се. Никому нищо не казвамъ, кжде ще отивамъ. Качихъ се на автомобиля и стигнахъ въ Чамъ Кория. Отъ тамъ поехъ пешкомъ за нагоре.

— Самичка, очудваме се ние.

— Да, съ Бога. Тѣй си вървя и отвжтре все ми приказува. Понѣкога се шегува. Той много обича и шегитѣ. По едно време спрѣхъ да си починя при една рѣкичка и отъ вжтре ми казува: „Софийо, тукъ на тая рѣкичка идватъ да пиятъ мечкитѣ вода“. Разтреперахъ се изведнажъ и почнахъ да се обръщамъ наоколо да гледамъ, дали нѣма да се подаде нѣкоя мечка. Тогава този, който ме ржков ди, почна да се смѣе и ми каза: „Като съмъ съ тебе, отъ какво те е страхъ?“ Вѣрно Боже, колко сме слаби ние. И отъ

тогава вече не ме е страхъ. И понѣкога, когато ме пита: „Софийо, страхъ ли те е?“ Думамъ му: „Какво ще ме е страхъ, нали съмъ съ тебе.“

— А после, изкачи ли се на Мусала? — пита нетърпеливо нѣкоя отъ насъ.

— Изкачихъ се ами. И тамъ цѣла нощъ прекарахъ на върха.

— Самичка?

— Съ Бога. Но тѣзи екскурзии, най-много ми помогнаха да се излѣкувамъ. Всичко се смъкна отъ мене, всичката болестъ си отиде. Благодаря на Бога и на Учителя. Да, Учителътъ ме излѣкува. Само съ мисълъ ме упжтваше, какво да правя, кжде да ходя и ме излѣкува. Боже! Боже! какъ да не съмъ Му благодарна, 34 години болна и сега нищо да ми нѣма, да съмъ здрава и да си върша всичката работа! . .

И всѣка разслабена вѣра заякваше, слушайки я, всѣко отчаяние си отиваше, защото виждахме, че всѣко търпение се възнаграждава хилядократно отъ Този, който всичко вижда.

Не по-малко приятно ни е да ходимъ при нея, въ стаята ѝ. Тамъ на масата предъ огледалото, сж наредени портретитѣ на нейнитѣ деца, които тя много обича и е обичана отъ тѣхъ, тѣй както майки сж рѣдко обичани. Между четирмата ѝ сина, тя има единъ заминалъ въ войната. Той билъ, мисля едва, 19—20 годишенъ и билъ убитъ още при първото му влизане въ сражението. Тя много го е обичала и често ни разказва, какъ е научила за неговата смъртъ.

Когато съобщили, че е убитъ, другитѣ ѝ синове скрили отъ нея това, но бащата, като научилъ за смъртъта на детето си, веднага, моментално умира отъ ударъ.

Минали се дни, тя нищо не знае за малкия и една вечер, лежайки въ леглото си, тя чува въ стаята да ходи малкият ѝ синъ съ ботушитѣ си и да говори за виновника на неговата смъртъ. Тя цѣла се изпотила отъ страхъ и мжка. Какво значи това? Какво има? Тя цѣлата нощъ се молила, не знаейки, на какво се дължи това явление. На другия день тя отива при Учителя и той ѝ казва, че малкият ѝ синъ е убитъ.

После той дълги години е ходилъ при нея, говорилъ ѝ, разказвалъ ѝ много нѣща, най-вече за Учителя, какъ тѣ го виждатъ отъ онзи свѣтъ и че хората сж слѣпци, затова не могатъ да го видатъ и познаятъ, кой е той.

Още много, много интересни нѣща ни е разказвала сестра Попова изъ своя дългогодишенъ животъ, които сж били полезни на насъ, а сжщо така биха били полезни и за всички, които ги чуять, защото тѣ ще му откриять една непозната за обикновенитѣ хора страна на живота.

При нея ходять много, едни за съветъ, други да търсятъ лѣкъ за болестъ, която лѣкаритѣ безуспѣшно сж лѣкували и тя приема всички и помага на тия, за които ѝ казватъ отъ Горе. Тя пита и отъ невидимия свѣтъ ѝ казватъ, може ли да се излѣкува и какъ. И случайтѣ и благодарноститѣ за излѣкуване на душевни и тѣлесни болки сж толкова много, че мъчно могатъ да се изброятъ. Но тя винаги казва: не азъ, а Богъ ги излѣкува.

Наистина за насъ е твърде голѣмо щастие, че сме близко при нея и винаги можемъ да имаме нейното присѣтствие, което отъ само себе си носи спокойствие, миръ и вжтрешна радостъ, даже и когато

нищо не говори. А неизказана голѣма е радостта ни, когато освенъ присѣтствието ѝ, ние имаме и по нѣкой подаръкъ отъ невидимия свѣтъ, както се изразяваме помежду си, като ни каже нѣщо отъ Горе, което ѝ казватъ за насъ. Пожелавамъ отъ сърдце на всички тая радостъ.

* * *

Обикновенно следъ вечеря е най-удобно да се разказватъ разни случки изъ живота на хората и да се припомнятъ миналитѣ нерадостни или радостни дни.

Бѣхме се навечеряли и отъ дума на дума, разговорътъ мина върху предчувствията. Сестра Попова, чийто животъ е богатъ съ много душевни опитности, си припомни за една много интересна случка въ живота ѝ презъ време на войната, и съ своя сладкодуменъ гласъ започна да ни я разказва.

— Това бѣше, започна тя, когато ставаха най-усилѣнитѣ сражения въ войната. Всички стояха съ притиснати сърдца и съ страхъ очакваха да чуятъ нѣкоя нерадостна вестъ отъ тия, които бѣха на бойното поле. Събуждамъ се една сутринъ и много ясно чувамъ вжтре въ мене гласа на голѣмия ми синъ Тодоръ да ми казва: „Мамо, идвамъ си.“ Тогава азъ ставамъ и започвамъ да мѣстя леглото му, да го нареждамъ и се приготвявамъ за идването му. Мжжътъ ми ме пита:

— Какво си се разшетала такава?

— Тодоръ си иде, казвамъ му.

— Какъ, писмо или телеграма има?

— Не тѣй ми дума отъ вжтре.

— Ти си полудѣла ма, какво може да ти дума отвжтре, пѣкъ и не виждашъ ли, какви боеве ставатъ,

сега простъ войникъ не пускатъ отъ фронта, че единъ докторъ ще пуснатъ.

— Не зная, кого ще пуснатъ, но Тодоръ си иде.

Въ това време влиза вториятъ ми синъ, гимназияленъ учителъ бѣше и като разбира, каква е работата, почва да се смѣе — мисли, внушавамъ си. Но азъ продължавамъ да си се приготвлявамъ за госта. — Мина се обѣдъ, азъ постоянно чувамъ все неговиятъ гласъ: „Мамо, идвамъ си“. Мина следъ обѣдъ, свечери се, азъ съмъ застанала до прозореца и все го чакамъ. Навечеряхме се, другитѣ си легнаха, азъ стоя до прозореца и го очаквахъ. По едно време мжжътъ ми се събуди и като ме видя че стоя, се развика: „Ти си полудѣла ма, разбери, не може да си дойде, на бойното поле сега е огънь, какъ ще го пуснатъ.“

— Не, казвамъ му азъ, Тодоръ си иде, и продължавамъ да стоя. Той се чуди, чуди, обърна се на друга страна и пакъ заспа. Мина дванадесетъ часа още го нѣма. Но азъ отъ вжтре все чувамъ гласътъ му да ми казва, че си идва. Най-после, къмъ единъ и половина часа презъ нощта, чувамъ единъ файтонъ да завива по графъ Игнатиевъ и спира предъ нашата врата. Азъ изтичвамъ да му отворя.

— Кой е, за всѣки случай питамъ азъ похлопалия.

— Азъ съмъ, мамо, а ти що стоишъ до сега?

— Тебе чакахъ, сине!

Като чуха хлопането, станаха баща му, другиятъ ми синъ и всички се чудятъ и маятъ. Баща му само клати глава и не вѣрва на очитѣ си.

— Какво има бе, тате, пита го дошлиятъ му синъ.

— А бе майка ти ни подлуди днесъ — Тодоръ си иде, та Тодоръ си иде. Кжде може да ѝ хвана

вѣра, като зная какъвъ огънъ е сега тамъ, а то на, дойде си.

— Азъ презъ всичкото време си мислихъ за нея, каза синъ ми Тодоръ, телепатически е разбрала за идването ми.

Баща му още дълго време си клати главата и се чуди на странното събитие — тъй невѣроятно му се виждаше всичко това. Но по телепатия ли или по какво не зная, но това е, че азъ презъ цѣлия день чувахъ да ми казва: „мамо, ида си“.

Сестра П., замлъкна и се замисли. Всѣка мисль, споменъ за най-любимия ѝ синъ, който вече не е между живитѣ ѝ носи и радостъ и скръбъ. Наистина, колко странни нѣща се случватъ въ човѣшкия животъ!

Като че ли идеята за съществуването на задгробния миръ и на заминалитѣ отъ земята хора създава винаги особено настроение за разговоръ, въ което се примѣсва нѣкакво чувство на страхъ, неизвестность и човѣкъ неволно притайва дѣхъ, когато се заговарва за заминалитѣ. И не рѣдки сж случайтѣ, когато събрани около сестра Попова, започваме да питаме за наши близки заминали, съ които тя може да влиза въ разговоръ.

Веднажъ тя ни разказа една интересна случка изъ нейния животъ, станала наскоро следъ войната.

— Както си стоя, разказва ни тя, — и ето слушамъ, говори ми нѣкой, ама по вжтрешенъ начинъ, разбира се. Питамъ: кой си ти? Той ми отговаря: Азъ съмъ офицеръ, убитъ презъ войната, моля ти се, пиши на майка ми да не плаче, азъ не съмъ умрѣлъ.

— Да ѝ пиша, казвамъ му азъ, ама тя нѣма да повѣрва.

— Ти само ѝ пиши, кажи ѝ, че много ме измъчва като я гледамъ постоянно да плаче. Азъ съмъ винаги при нея, живъ съмъ. Нека повече не се мъчи и тревожи съ своята скръбъ; създава и на мене постоянна тревога.

— Но какъ да ѝ пиша, като не зная името ѝ, адреса ѝ.

— Азъ ще ти го кажа, ти само ѝ пиши. Въ Търново сжщо има хора като васъ, тя, като получи писмото, ще се интересува, ще отиде, ще се срещне, ще ѝ поговорятъ малко, ще получи свѣтлина и като разбере, че не съмъ умрѣлъ, а живъ, нѣма да тжгува и азъ ще бжда по-спокоенъ. Много ти се моля, пиши ѝ.

Азъ мислихъ, мислихъ и се чудихъ, какво да правя. И най-после отидохъ да попитамъ Учителя, какво ще ми каже. Отидохъ азъ и Му разказахъ, за какво ме моли тая душа.

Учителътъ ме погледна и каза: Нѣкой вървѣлъ съ кола. Но когато стигналъ до едно ханче, счупила му се колата. Въ това време минавалъ единъ човѣкъ отъ тѣхното село. Той го помолилъ, като иде въ село, да съобщи на близкитѣ му за случилото се, за да му изпратятъ необходимитѣ сѣчива да поправи каруцата си. Е, ти си тоя, който ще отива въ село. Какво мислишъ, добре ли е да кажешъ на близкитѣ му?

— Е добре е, разбира се, Учителю.

— Е, тогава?

— Тогава ще напиша писмото.

Отидохъ си въ къщи и той, заминалиятъ офицеръ, ми продиктува, какво да пиша на майка му и азъ го написахъ. Каза ми и адреса, и азъ изпратихъ писмото.

Сестра Попова замлъква, ние сме се умѣлчали и си мислимъ, колко малко ние познаваме многострания

животъ, който се прелива въ най-разнообразни форми, изпълва и минава въ много свѣтове, съществуването на които ние даже и не подозираме, докато не ни се отворятъ очитѣ и ушитѣ.

— И заминалитѣ, продължава сестра Попова, по-добре виждатъ Учителя. Моятъ заминалъ синъ ми казваше, когато дълги години вървѣше съ мене, следъ като бѣше убитъ на войната: „Мамо, мамо, вие сте блаженни, мамо, че можете така близко да стоите до Учителя. А Той е и на земята и на небето. Но на небето ние не можемъ да се доближимъ така до Него и да разговоряме както вие. Между насъ и Него е голѣма дистанцията — ние само виждаме голѣмата Му свѣтлина, но не можемъ да помислимъ даже да проговоримъ съ Него. А вие, мамо, сте блаженни, блаженни сте, че можете да заговорите съ Него. О, ако само можехте да Го видите, както ние Го виждаме отъ тукъ, само тогава бихте могли да оцените великото благо, което имате на земята, че сте родени и живѣете въ вѣка, когато на земята е и Той“.

Ние слушаме и сърдцата ни се изпълватъ съ нова, безкрайна хубава радостъ, но следъ мигъ ни става и жалъ, че при такава голѣма свѣтлина, ние слѣпитѣ, се блѣскаме и удряме въ тъмнината.

— О, кога ще прогледнемъ и ние, питаме сестра Попова.

— Щомъ сте видѣли Учителя, вие сте прогледнали — сега слушайте и се учете — за това сте дошли на земята, да се учите и ще видите, колко е хубаво да се учи човѣкъ.

— Да, хубаво е, мислимъ си ние, и сестра Попова е единъ примѣръ на послушенъ и трудолюбивъ ученикъ.

Наистина, колко е хубаво човѣкъ да разговаря съ нѣкого, предъ когото е открената вратата за други свѣтове и да види колко още много, много има да учи, и че самото учене е най-красивата радостъ за душата.

* * *

Да бждешъ велика майка, велика приятелка и велика сестра, ми казува Духътъ, ни разказва сестра Попова. И наистина, тя е такава съ постоянно готового си разположение да помогне, да утеши, да разгони ненуждни страхове и тревоги отъ човѣшката душа.

И всѣки, който отива при нея, си излиза окриленъ, съ свѣтнали очи и вѣра въ доброто и хубавото бждаше, което Богъ е опредѣлилъ на всички, които изпълняватъ волята Му. Понѣкога ми се струва, че самата атмосфера около нея е проникната съ нѣщо свѣтло, хубаво, което по незнаенъ пжтъ влиза въ душата и носи миръ и утеха.

Когато болка свива нашитѣ сърдца и сълзи бликатъ отъ очитѣ ни, тя заплаква заедно съ насъ и казва веднага: чакайте да видимъ, какво ще каже Той. И ние чакаме съ треперящо сърдце, за да просвѣтнатъ очитѣ ни въ радостъ следъ нѣколко минути, когато ни се каже хубавото, което идва следъ всѣка скръбъ.

Когато сме събрани около нея и всички чакаме да чуемъ нѣщо, тя ни гледа съ умиление и ни казва: Знаете ли какво ми казва сега Той.

— Какво, питаме ние нетърпеливо. „Помагай имъ, облекчавай ги, тѣ сж твоитѣ деца, азъ ги пращамъ“... ни каза тя.

И наистина, тя милва коситѣ, на тия които нѣматъ родни майки, оставя ги да си скожатъ главитѣ

на колѣнетѣ ѝ и да изкажатъ тѣгитѣ си предъ нея, тѣй както при майка си . . .

Тя разбира всичко, защото презъ много скръби и страдания е минала, а сѣщо и презъ много радости на душата, които сж резултатъ отъ нейната преданность и изпълнение волята на Бога.

— На всички ви ще ви се даде, казва ни тя, само да слушате. И ние вкупомъ обещаваме да слушаме и работимъ. Очитѣ на всички просияватъ въ радостна надежда да се приближимъ стѣпка къмъ идеалитѣ си, които сж ни довели тукъ при Учителя.

Колко много сж нейнитѣ опитности, колко безбройни сж нейнитѣ увѣрения въ проявата на Божественото и затова тя е тѣй твърда и непоколебима въ пѣтя, който я води къмъ Свѣтлината. Когато тя ни говори за Учителя, ние всички трѣпнемъ и обожаваме за отворениитѣ ѝ очи, съ които тя може да вижда, това, което ние още не можемъ.

О! казва тя, свѣтътъ не знае, кой е Той и затова всички сж такива равнодушни, но ако очитѣ имъ се отворятъ и Го видятъ, тѣ щѣха да тичатъ и да не искатъ да се отдѣлятъ отъ Него. Защото Той е Свѣтлината на земята, Той е . . . Той е това, което ако хората знаятъ, биха благославяли, че сж се родили въ вѣка, когато е и Той. Но тѣ сж слѣпи, слѣпи сж, чада мой, слѣпи сж и не могатъ да Го видятъ. Но ще дойде време, когато и тѣ ще погледнатъ — всѣки на времето си. Така ми казва Той, никого да не осждамъ, всѣки ще се пробуди на своето време. Всѣки сега е такъвъ, защото е на такова стѣпало, когато се качи по-нагоре, ще се промѣни, ще стане другъ.

И ние, превърнати на слухъ, слушаеме какъ и при какви случаи е видѣла Учителя не съ човѣшкитѣ си очи . . . И ние се радваме, че поне чрезъ нея можемъ да надникнемъ отвѣдъ завесата и видимъ това, което и тя вижда.

Нейниятъ животи е препълненъ съ случаи на проявление на Божественото, които тя ни разказва когато сме насѣдали край нея. Веднѣжъ вървѣли съ една сестра изъ планината. Били сами, изгубили пжтя и навлѣзли изъ една голѣма вѣковна гора, въ която колкото по навлизали, талкова по не се забелѣзвала никаква пжтека. Колкото повече искали да се оправятъ, толкова повече се забърквали. Тогава сестра Попова се обърна къмъ Него съ молба да имъ покаже пжтя.

— Ехъ чеда, чеда, обѣрща се тя къмъ насъ, да знаете, какъ ни изведи самъ изъ тая гора. Казва ми, нататкъкъ вървете и ние вървимъ. Сега насамъ, и ние пакъ вървимъ. Нагоре, все нагоре и ние вървѣхме, вървѣхме и какво чудо, излѣзохме точно на пжтеката, която водѣше къмъ върха.

Боже, какъ да ти благодаря, какъ да ти благодаря, повтаря сестра Попова! И другъ пжтъ се губихме и така ни изведе.

А веднѣжъ, както си стоя у дома и ми казува, „Софию, стегни се и иди у Янакиева.“

Веднага ставамъ, обличамъ се и отивамъ. Кокво да видя, тя болна, смѣкнала се, половинъ човѣкъ станала.

— Какво ти е, питамъ я азъ.

— Пакъ се разболѣхъ, ама много съмъ зле, не мога да мърдна. Много ми е злѣ.

— Ами казува ми да станешъ и да отиваме на Мусалла.

Тя ме погледна и каза: щомъ е казалъ, ще стана.

— Азъ ще отида да купя билети, пкъъ ти иди у дома, казвамъ ѝ азъ и си тръгвамъ, че щѣше да има и школа. Тогавя школитѣ бѣха вечеръ.

На другия день тръгнахме. Още въ автомобиля тазъ ми ти Янакиева като запѣ, да се чудишъ, мари сестро, сякашъ до вчера не лежеше зле болна.

Като стигнахме въ Чомъ-Кория, тамъ заварихме и други братя. Единъ ѝ взе раницата, и тръгнахме. Имаше и други хора, които, като я гледаха такава слаба, изпита, жълта, я караха да се върне, но тя дума не дава да се казва за връщане. Ще върви и туй то. И стигнахме. Отидохме на Мусалла и оздравѣ. И ни болестъ ни, нищо. Върви Янакиева и пѣ ли пѣ. Остави туй, ама като се връщахме, стигнахме една жена, кой знае какво ѝ бѣше, но не можеше да върви, че тя остана съ нея да ѝ помага, а ние си слѣзохме напредъ. Така е, когато каже Духътъ. Каквато каже, става.

— Единъ пжтъ пкъъ, продължава сестра Попова, идва една сестра и ме моли да отида у едно семейско, чужденци. Мжжътъ инженеръ. Има две деца и дветѣ болни. Отъ кжщи навънъ не ги извеждаха. Едното бѣше болно отъ асма, а другото, момчето, отъ сливици. На училище не ходѣха, частни учители въ кжщи имаха, защото все болни били.

Когато отидохме, попитахъ азъ, може ли да имъ се помогни. Каза ми се, че може. И по три пжти ги бутнахъ, гдето ми се каза и това бѣше! Оздравѣха де-

цата. На училище тръгнаха, майката и бащата отъ
радостъ не знаятъ, какъ да ми се отблагодарятъ.

Сега момчето следва, а момичето е тука. Какви
здрави деца израстнаха, а какви бѣха.

Па и само тѣ ли сж, колко други случаи има,
все се излѣкуваха. Но азъ не ги лѣкувамъ, чада, не
азъ, а Той ги лѣкува. До като не ми каже, азъ отъ
себе си нищо не можа да направа. И г-нъ С. на два пжти
го лѣкувахъ. Единиятъ пжтъ на две прегърбенъ хо-
дѣше, не можеше да се изправи и като отидохъ и на-
правихъ това, което ми се каза, оздравѣ човѣкътъ. И втория
пжтъ пакъ го лѣкувахъ, не азъ, а чрезъ мене пакъ го из-
лѣкуваха. Но той е много добъръ човѣкъ. После той
на много мѣста ме води да се помага, на които
Богъ разреши.

Ние я слушаме, слушаме и виждаме, че отъ какъ-
то е срещнала Учителя, презъ живога ѝ като дебела
линия ясно се вижда навсѣкжде проявата на Божествен-
ното. И въ насъ самитѣ сякашъ закрепва по-силно въ-
рата, колебанията притихватъ и скърбитѣ ни се виж-
датъ дребни и малки въ сравнение великото и краси-
вото, което Богъ влага въ душитѣ на тия, които ис-
катъ да Му служатъ и изпълнятъ волята му. Отъ
гърдитѣ ни се изтрѣгва дълбока въздишка и въ ду-
шитѣ си възжелаваме свѣтлия пжтъ за нагоре.

СЛУЧАЯТЪ СЪ СЕСТРА Ж-А.

Когато потърсихъ Учителя, изживѣвахъ най-мжчителнитѣ часове въ живота си. Повече не можехъ, сили не бѣха ми останали, желанието да живѣя се бѣ изчерпало. И азъ бѣхъ решила на всѣка цена да оставя домъ, семейство и да отида калугерка. Какво ще става съ децата, не мислѣхъ — душата ми се бѣ преситила на тоя животъ пълень съ несгоди, мизерия и горчивини. Не бѣше день, не бѣше два, а редица мжчителни години, които бѣха достигнали своя връхъ и не можеше повече. Азъ знаехъ пжтя за единъ близъкъ монастырь и бѣхъ решила да оставя всичко и да избѣгамъ тамъ.

Чашата на страданията, която се бѣ пълнила отъ началото на женидбата ми до сега, сякашъ се бѣ препълнила и изтровеното ми, дълбоко ранено сърдце не можеше повече да изстрайва. Не можехъ повече, сили нѣмахъ. . . Децата, окжсани и гладни, а мжжътъ пияница не внасящъ нито стотинка въ кжщи. И толкова години животъ всрѣдъ страхъ, ужасъ и мизерия! Колкото и да бѣха ми мили децата, азъ нѣмахъ повече сили да живѣя.

Винаги, когато се връщаше мжжътъ ми пиянъ, а това биваше почти постоянно, той се вбесяваше просто. Като дойде, като викне, като кресне! Децата, изпозаспали, ще скочатъ изплашени.

— Ставайте, крѣска той. . . и почватъ най-грозни думи да се изсипватъ отъ устава му, която мирише на бѣчва, ставайте! Децата, голи и боси, и азъ станемъ и така ни държи въ студената стая съ часове. А посмѣя ли да кажа една дума, да го помоля за децата, той

скача и почва да ме бие. О, и какъвъ бой, съ дни ме е болѣло тѣлото — съсипваше ме отъ бой. Азъ плачехъ и се молѣхъ, плачехъ и се молѣхъ на Бога. И той по-нѣкога сънуваше сънища, въ които го предупреждаваха да остави тоя си животъ, защото ще му се случи нѣщо лошо, което ще му остане за презъ цѣлиятъ животъ, но той не хаеше отъ нищо и ставаше още по зълъ. Паритѣ, които вземаше, нито единъ левъ не внасяше въ кжци, а всичко за пиене и чужди жени. . . И какви сцени ми е правилъ съ тѣхъ предъ самитѣ ми очи. . . О! то бѣше адъ, сжщински адъ. . .

Случваше се, и то много често, да си идва цѣлъ оваленъ въ калъ и още отъ вратата викне: Ставай! а часътъ е може би три или четири презъ нощъта. И ние, децата и азъ, треперимъ, ставаме и мълчимъ. Той крещи и вика, ние мълчимъ.

— Що мълчишь, кресне той и почне да ме бие, що мълчишь?

А ако продумамъ, още по-зле, пакъ бой. . . О, страшно жалкъ човѣшки животъ, който бѣ по-лошъ и отъ тоя на животното, което поне нощемъ оставатъ спокойно.

И тѣй, пребита отъ бой, по цѣла нощъ съмъ плакала и молила за помощъ и милость небето. Наемъ трѣбва да се плати, децата трѣбва да се нахранатъ и облѣкатъ, и азъ отъ тъмни зори, до късна нощъ работя, разсипана отъ работа, едва слагахъ морни кости да си почина. И той като се върне презъ нощъта ще се развика. . . О, идвало ми е до полуда. Мислѣхъ си, не мога изтрая ще полудѣя при тоя мжжъ, преобърнатъ отъ виното на звѣръ. . . А като биваше трезвенъ не бѣше такъвъ, добръ бѣ, но кога ли биваше трезвенъ?

Думитѣ му бѣха страшно тежки и груби. Душата ми бѣ огорчена и наскърбена дълбоко. И не виждахъ никакъвъ изходъ отъ това положение. О, толкова години, толкова дълга низа отъ страшни тормози, бой, оскъдица и мизерия! Наситила се бѣхъ, наситила се бѣхъ на живота и на всичко. Не искахъ вече нищо. Всичко ми бѣ безразлично — нѣмахъ повече сили да живѣя...

Но най-голѣмитѣ страдания все пакъ още не бѣха дошли. Дойдоха, когато умрѣ майка ми. Тя ми бѣ единствената упора въ живота и когато тя умрѣ, азъ се почувствувахъ съвсемъ сама и изоставена въ свѣта. Азъ я обичахъ много, безпредѣлно много. Може би въ живота си съмъ обичала най-нежно и най-нреданно нея. Тя бѣ кротка, тиха, добра, винаги готова да се жертвува за насъ, винаги да бжде на последно мѣсто. Отъ нея лѣхаше благость, миръ и спокойствие. Дали тя бѣше близо до мене или далече, азъ чувствувахъ, какъ отъ нея ми идва сила, вѣра, миръ и подкрепа. Докато бѣ жива, все още имахъ едно сжщество, което да милѣе за мене и да ме обича. А съ нейната смъртъ, сякашъ изгубихъ най-ценното, най-сжщественното въ живота. Чувствувахъ се безкрайно сама, чужда и далечна на всички... И нощемъ, пребита отъ бой, азъ плачехъ и викахъ: Майчице, майчице, защо ме остави съвсемъ самичка въ тоя свѣтъ. Помогни ми майчице, помогни ми майчице... И колко много искахъ да я видя, да ми проговори едничка дума, да ме утеши...

А теглото ми отъ день на день ставаше все по-тежко и по-тежко. Денемъ работа до сетни сили, нощемъ страхъ, треперене, бой, ужасъ...

Тогава потърсихъ Учителя. Заведе ме една сестра. Слушахъ недѣлна беседа, следъ която го помолихъ за приемъ. Каза ми да ида, кой день искамъ презъ седмицата. На другия день, въ понедѣльникъ сутринята азъ отидохъ при Учителя. Той ме прие.

Въ душата ми имаше толкова тѣга, въ сърдцето ми толкова мъка — и азъ чувствувахъ, че само Той може да ми помогне. Съ голѣма вѣра пристѣпихъ прага на стаята Му. Бѣхъ слушала много работи, но тѣ не ме смущаваха, защото ги не вѣрвахъ — и за Христа нѣкога говорили лоши работи. И азъ влѣзнахъ като при единъ баща, отъ когото очаквахъ подкрепа и помощь.

Учительтъ седна на единъ столъ, около два метра далечъ отъ мене, а азъ седнахъ на другъ до прозореца. И тогава плакахъ и Му разказвахъ, плакахъ и Му разказвахъ всичкитѣ си набрани отъ 16 години болки, страдания и мъки. Той мълчаливо ме слушаше. Сърдцето ми бѣ препълнено съ сълзи, душата ми съ горчивини и азъ тѣй разкрихъ предъ Учителя всичко, като предъ Бога. Казахъ Му, че съмъ решила да остава вече домъ и деца и да отида въ манастиръ, защото не можехъ повече . . .

Когато замлъкнахъ, Той ми каза:

— Не, вашето мѣсто е въ семейството, че вие и сега приличате на калугерка. Може да махнете черното, майка ви е жива, и тя ви обича толкова много, че замина, за да ви помага и ще ви помага.

— Но какъ, Учителю?

— Отъ днесъ нататкъ тя ще се явява на сънъ на другаря ви и ще го съветва. Още малко и той ще се

поправи, животътъ ви ще стане добъръ. Нѣма да ходитѣ при началството му, защото ще му напакостите.

Азъ станахъ. Почувствувахъ, че се завърши приемътъ. Цѣлунахъ Му ржка, благодарихъ и излѣхохъ. И когато се връщахъ, ми бѣ тѣй леко, тѣй радостно, сякашъ слънце бѣ изгрѣло въ самата ми душа, въ която до тогава бѣ само тъмнота, и горчевини. Въ ума ми бѣха все думитѣ на Учителя и азъ съ преизпълнено отъ радостъ сърдце, се завърнахъ дома съ нови сили, съ новъ импулсъ и желание за новъ животъ. Като че ли нѣкой помахна невидимо съ ржка и въ мене стана свѣтло, хубаво, красиво — азъ отново възжелахъ да живѣя и да се радвамъ на тоя Божий свѣтъ. Поехъ отново работата си въ домакинството, грижата за децата — но всичко бѣ вече другояче — всичко бѣ облѣно въ нова свѣтлина, всичко бѣ изпълнено съ вътрешна красота.

О, и най-страното, най-чудното бѣ, че отъ сжщата тая вечеръ другарьтъ ми почна да се оплаква, че мама идвала всѣка вечеръ на сънь, да го съветва да остави лошия си животъ. И той, очуденъ, ми казваше: — Гледай, Желка, майка ти като жива бѣше такава една кротка, такава една тиха, а сега е станала строга, само ме сжди.

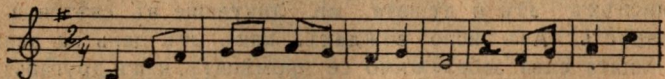
Азъ мълчехъ и нищо не му казвахъ, но въ душата ми имаше толкова радостъ, толкова вѣра и упование въ Учителя: това което Той би ми казвалъ, се изпълваше вече и то толкова скоро.

И какво, малко по-малко животътъ ми почна да се поправя. Мжжътъ ми, който до тогава не внасяше нито стотинка въ дома, почна да дава частъ отъ заплатата си за децата и мене. И най-главното, най-

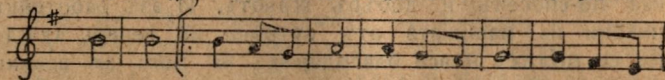
хубавото, отъ както отидохъ и намѣрихъ Учителя бѣ, че мѣждѣ ми не посѣгна вече да ме удари. О, Боже, какъ да ти се отблагодаря за голѣмата ти милость, си мислѣхъ азъ и душата ми ликуваше въ свѣтлина и радостъ. Азъ ясно виждахъ, какъ отъ день на день, нѣщата едва забележимо се промѣнятъ, какъ другарѣтъ ми става по-добъръ, по-рѣдко пие и въ дома ми има по-сносенъ и добъръ животъ. И азъ работейки, шиейки на машината отъ сутринъ до вечеръ чуждо, все се молѣхъ и все благодарѣхъ на Бога за всичко. И когато мислѣхъ за Учителя, душата ми се изпълваше съ свѣтлина и неземна радостъ, а въ сърдцето ми нѣкой пѣеше химни и благодарѣше на Бога.

И въ моменти на най-голѣма скръбъ, когато мѣждѣ ми отново биваше пиянъ, азъ не бивахъ като преди, защото въ душата ми нѣкой тихичко ми шепнѣше утешаваше. Отъ като отидохъ при Учителя, азъ чувамъ постоянно единъ вжтрешенъ гласъ, който ми говори и ржководи — о, и това е толкова хубаво, толкова хубаво и азъ не зная, молейки се, какъ да се отблагодаря на Бога. И въ дни на мжка, мелодия зазвучава въ душата ми и азъ почвамъ да се моля, пѣейки. Мелодиитѣ само звучатъ въ мене и думитѣ ги ниже сърдцето ми. Отначало не помнѣхъ нито думитѣ нито мелодиитѣ, но постепенно, постепенно думитѣ и мелодиитѣ оставаха въ паметъта ми и азъ можахъ да ги изпѣя на сестри, които да ги запишатъ, защото азъ нито бѣхъ пѣвица, нито разбирамъ отъ ноти. Но всичко е така хубаво, толкова много слънце има въ душата ми и азъ презъ мизерията и негодитѣ виждамъ красотата и Божественното въ всичко, което ме заобикаля.

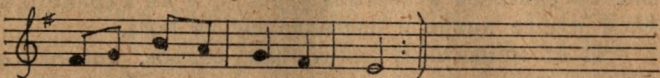
И въ душата ми неволно зазвучават пѣсента

Го-спо-ди, с' Те-бе ле-ко се жи-вѣй ка-то вол-на

пти-чка Тукъ кацне тя, тамъ кацне тя, Го-спо-ди,

с' Те-бе ле-ко се жи-вѣй

Господи, с' Тебе леко се живѣй,
Като волна птичка,
Тукъ кацне тя, тамъ кацне тя,
Господи, с' Тебе леко се живѣй.

Има много мелодий, които азъ не мога да за-
помня, но тѣ сж моитѣ молитви, отправени къмъ Бога
като пѣсни.

И когато намѣрихъ Учителя, менъ се стори, че
вече слънцето изгрѣ въ душата ми, и не само въ ду-
шата ми, но въ цѣлия свѣтъ, навредъ е свѣтлина.
Като че ли тъмнината, страданията и всичко черно и
тъмно отстѣпи на свѣтлината, на слънцето, което изгрѣ.

И тогава нова мелодия зазвуча въ душата ми:

МОГА ДА КАЖА... КА, ЧЕ СЛЪНЦЕТО ИЗГРЪ, МОГА ДА КАЖА... КА, ЧА

ВРЕДЪ Е СВЪТЛИНА - ВРЕДЪ Е СВЪТЛИНА И ВЪ СЪРДЦЕТО МИ, ВЪ ДУШАТА МИ ВЪСЪ

ЧЕТО МИ ВЪ ДУШАТА МИ ВЪСЪРДЦЕТО МИ ВЪ ДУШАТА МИ НА

ВРЕДЪ Е СВЪТЛИНА И ВЪ СЪРДЦЕТО МИ - ВРЕДЪ Е СВЪТЛИНА.

Мога да кажа,
 че слънцето изгрѣ,
 мога да кажа
 на вредъ е свѣтлина.
 И въ сърдцето ми
 в душата ми
 навредъ е свѣтлина.

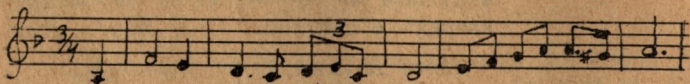
Мога да кажа,
 че слънцето изгрѣ.
 Мога да кажа,
 че Богъ е нашъ Баща
 и въ сърдцето ми
 и въ душата ми,
 че Богъ е нашъ Баща.

Мога да кажа,
 че слънцето изгрѣ.
 Мога да кажа,
 че Богъ е свѣтлина
 и въ сърдцето ми
 и въ душата ми,
 че Богъ е свѣтлина.

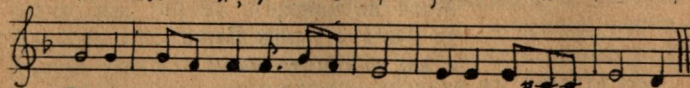
И когато животътъ ми трѣгна по новъ пжтъ, ко-
 гато, макаръ и бавно той трѣгна нагоре къмъ Бо-
 жественото, съпроводенъ съ много духовни радости,
 които запазвамъ за душата си, защото отвориха ми
 се очитѣ и отвориха ми се ушитѣ за нови свѣтове, въ
 които Божественото се проявява и азъ день и нощъ
 благодаря на Бога за всичко, което ми е далъ. И
 страданията си ги виждахъ като дълга стълба, по която
 съмъ се качвала полека полека, за да се приближавамъ
 день по день къмъ Бога.

И въ душата си можехъ само да благодаря
 съ всичкото си сщество на Учителя, който именно ми
 посочи тоя пжтъ, *които води къмъ нозетъ на Бога.*

И въ тази дълбока благодарностъ пакъ запѣ ду-
 шата ми :

Ни Тебъ по-я, У-чи-те-лю, мой, Ти си мо-я-та Лю-бовь

Ти си мо-я-та Ра- - - - достъ, Ти си мой-та о - по - ра

На тебъ пѣя, Учителю мой;
 Ти си моята Любовь,
 Ти си моята радость,
 Ти си мойта упора.

Отъ Тебъ извира любовь,
 отъ Тебъ излъчва свѣтлина
 Ти си нашата радость
 давашъ ни духовна храна.

Наша си пжтеводна звезда
 освѣтявашъ нашия пжтъ
 учишъ ни на любовь
 на Истина и Мждрость.

И понѣкога ми се струва, че день и нощъ да благодаря съ думи и пѣсни, нѣма да мога да се отблагодаря за всичката оная милость, която получихъ. Не само ония хубави духовни опитности, които закрепватъ все повече и повече устрема къмъ Божественото, но и самитѣ факти въ живота ми, ми говорятъ за реалната прязна на това Божественно въ всичко. Какъ да не благодаря, когато сега мжжътъ ми, когато се завърне пиянъ, по-скоро, тихичко, безшумно си легне въ леглото и ни дума, ни викъ — напротивъ чувствува се виновенъ. А и налива се по-рѣдко.

Отначало той бѣше много противъ ходенето ми горе на Изгрѣва, но полека-лека, той самъ има опитности и видѣ, че не тамъ раздѣлятъ мжжъ отъ жена, майка отъ деца, напротивъ, семейството ни се запази само благодарение на отиването ми тамъ. И сега той самъ идва Горе. Той не може да се начуди, пъкъ и не

само той, ами и азъ на моето неизвестно излѣкуване на слуха ми. Азъ много тежко чувахъ и ето отъ какъ отидохъ при Учителя, почнахъ да чувамъ ясно и хубаво.

И понѣкога си мисля, о, дано кога закрепнемъ да можемъ наистина да се отблагодаримъ за всичко добро като ревностно работимъ и извършимъ волята на Бога, на което именно ни учи Учителтъ.

Какъ бихъ искала съ всичкото си сърдце и душа да слушамъ и да се уча и да вървя въ върния пжть къмъ Бога, който ни посочва Учителтъ. И това ще ми бжде най-върховната радостъ, най-голѣмата красота въ живота, която пожелавамъ на всички които я търсятъ отъ сърдце.

Да учи човѣкъ, въ това седи смисъла на
живота.

УЧИТЕЛЯ

Всичко относно книгата да се изпраща на
адресъ:

НЕВЪНА НЕДЪЛЧЕВА
ул. Опълченска 64. — София.

Клишето отъ М. Вжжарова